

בית כנסת קירבון גלילות
נוסד 1975 רח' האזנים ויג' 5 ראשלי"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הרח"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "רני ושמחי בת ציון"
שבת שלום
נא לשמור על קדושת הגליון!

בְּהַעֲלָתָהּ

הדלקת נרות: 19:28
מוצאי שבת: 20:31
מוצאי שבת ר"ת: 21:01

תחזרו על זה שוב ושוב!

רעילים או בלתי אכילים, ואף על פי כן יש עושר אינסופי של טעמים, כמו שהאוכל של אמא אינו דומה לאוכל של האשה ושל הסבתא. וכך גם במוזיקה כל יצירה מוזיקלית, איננה בליל של קולות ברצף מקרי, בכל יצירה יש חוקיות מסוימת ועל כן היא נעימה לאוזן, ואף על פי כן כל מנגינה היא עולם ייחודי בפני עצמו.

הרבה מעבר לכך הוא היחס לייחודיות בתורה, כי כאן לא רק שלכל אחד סגנון משלו בעשיית המצווה, אלא יתרה מכך הואיל והעיקר בעבודת ה' הוא הלב. לכן יתכן, ששני אנשים יקיימו אותה מצווה בצורה שווה, ואף על פי כן, בהערכה של מעלה, יהיו מעשיהם שונים לחלוטין אלו מאלו. לכל אחד כוונה ומטרה אחרת, ועומק אחר לחלוטין. ומחשבות ורגשות שונות לחלוטין, והכל הולך אחר הלב.

הדבר בא לידי ביטוי בפרשה שלנו, כל מי שמכיר את גודל הצמצום ועומק הקיצור של התורה, המסוגלת במלה בודדת, או באות אחת, לכלול ענייני הלכה רבים מספור, וסתרי תורה נוראים, עומד בפרשה שלנו משתאה ונפעם. התורה מתארת באריכות רבה את קרבנותיו של כל נשיא ונשיא, ולמרות שזה דבר שלכאורה אין בו שום תועלת לימודית, הוא היה בעבר ולא ישוב, ולמרות שכל קורבן דמה במדויק להפליא בכל פרטיו, לקרבנות האחרים, למרות שזה כבר נהיה מונוטוני, התורה בוחרת לחזור שוב ושוב על כל הפרטים. השאלה היא למה, מה היה כל כך חשוב לפרוט שנים עשר פעם את הקרבנות הזהים של שנים עשר נשיאי ישראל.

והתשובה של המפרשים היא, שלכל נשיא היתה מחשבה עצמאית, ומבחינתו הקורבן שלו נשא את הפן האישי של נפשו ומאורעותיו המיוחדים לו, והם שגרמו לו להביא את הקורבן המדויק הזה, ולהביע את תודת נפשו ואת השבח המיוחד שהוא רוצה לשבח לבוראו, על הטובות והמתנות המיוחדות שהבורא העניק רק לו.

הרי לך שנים עשר קרבנות שווים לחלוטין, אך עם זאת שונים זה מזה בגלל הכוונה השונה המתלווה להם, הכוונה שביטאה את פנימיותו המיוחדת של מקיים המצווה. הפכה כל קרבן, לסיפור אחר לחלוטין, הנה כאן הקפידה התורה להדגיש בדרך שאינה משתמעת לשני פנים, ודאגה שנחזור על זה שוב ושוב ושוב, שנים עשר פעם, כי הייחודיות של כל אדם ותחושותיו הפנימיות הם דבר חקוק לנצח שאינו הולך לאיבוד... (הרח"ג ניר אריאל שליט"א)

שמעתי רבים ששואלים, איך במערכת התורנית המלאה בחוקים רבים כל כך, ומוגדרת במסגרות ברורות כל כך אצליה להביע את עצמי, ולהביא לידי ביטוי את האני הפנימי, את האישיות הייחודית שלי ואת התחושות הפנימיות שלי, איך מערכת חוקים כזו משאירה לי מקום כאדם כאישיות עצמאית אינדיבידואלית ומיוחדת, מה איתי?

אפשר אולי לומר שהרצון הזה להרגשת המיוחדות, נובע בעצם מגאווה, אבל רבותינו המקובלים אומרים שהתכונה הבולטת הזו, הרצון להיות שונה מזולתו - היא מפעמת בליבו של כל אדם ונובעת משורש כשר.

לשום אדם לא נוח להראות כחיקוי של רעהו. בין כל מיליארדי הברואים בתבל, אין שניים שיהיו דומים זה לזה בצורתם החיצונית. גם שוני חיצוני זה מעיד על שוני עמוק יותר המצוי בפנימיותם. על הבורא נאמר: "אחד, ואין יחיד כיחודו". האדם "נברא בצלם אלוקים". מסיבה זו הוא דומה במשהו לייחודו של אלוקיו, כל אדם הינו בריה ייחודית. עם כישורים מיוחדים לו, ועם תפקידים מיוחדים משלו. אז איך ייחודיות מסתדרת לכאורה עם חוקיות וסדר?

ניקח לדוגמא משחק ולו הגופני ביותר ככדורסל, חוקי המשחק קובעים, שחייבים לכדרר, שאסור להחזיק את הכדור ביד יותר מדי זמן, למגרש יש גבולות, וחייבים לקלוע את הכדור לסל בתוך מסגרת זמן מאד קצרה, אסור לדחוף, ויש מקום מאד מדויק לעמוד בו בזמנים מסוימים, לא אלאה אתכם בכל החוקים אבל הם למעלה מ-613 והם מורכבים מאד, ולא תאמינו יש שם גם שופטים ושוטרים על המגרש שמסתובבים עם משרוקית וכל רגע מפסיקים את המשחק, במשחק הזה יש כל כך הרבה הגבלות ואיסורים - תארו לעצמכם שאפילו כופים על השחקנים ללבוש בגד מאד מסוים, המתאים לצבעים ולמדים האחידים של כל שאר חברי הקבוצה!

אולם, כפי שיוכל לומר לכם כל אוהד מושבע, דווקא החוקים והמסגרת הנוקשה הזו, הם שמאפשרים לכל אחד מהשחקנים להביע את כישוריהם הייחודיים באופן המקסימלי. גדולתו האמיתית של שחקן, היא היכולת שלו להגיע להישגים מיוחדים בתוך גבולות החוקים של המשחק. זה ברור לכולם שאלה הם החוקים שמעניקים למשחק את המסגרת ואת ההכוונה האופטימלית עבור השחקנים, ולמרות הכללים לכל שחקן סגנון ייחודי משלו.

כך במשחק כך באוכל, מרכיבי המזון ברמה העקרונית מאד מוגבלים פחמימות חלבונים שומנים סוכרים, אף אחד לא יכול לאכול עץ או לשתות נפט, ורוב הרכיבים בעולם -

שבת שלום!

העלון יו"ל בחסות קדמי ביטוחים

"אל מול פני המנורה יאירו": 'הדא הוא דכתיב פתח דברין יאיר ואתיא כמאן דאמר י"ז טפחים הוי גבהה של מנורה' (מודרש פליאה). המנורה היתה עשויה שבעה קנים, תשעה פרחים, אחד עשר כפתורים, עשרים ושנים גביעים, ולגבי גובהה יש מחלוקת אם היה זה של שבעה עשר או שמונה עשר טפחים.

המספרים הללו מרמזים על הפסוקים הראשונים של חמשת חומשי תורה. בפסוק הראשון של ספר בראשית ישנן שבע מילים, כנגד שבעת הקנים. בפסוק הראשון של ספר שמות ישנן אחת עשר מילים, כנגד אחד עשר הכפתורים. בפסוק הראשון של ספר ויקרא ישנן תשע מילים, כנגד תשעת הפרחים. בפסוק הראשון של ספר דברים ישנן עשרים ושתיים מילים, כנגד עשרים ושנים הגביעים. ובפסוק הראשון של ספר במדבר ישנן שבע עשרה מילים, כנגד שבעה עשר הטפחים של גובה המנורה.

זוהי הכוונה שבמדרש: "פתח דברין יאיר" - תחילתם של חמשה חומשי תורה מרמזת כנגד מספרי המנורה. אולם יפים הדברים רק למאן דאמר י"ז טפחים הוי גבהה של מנורה.

"והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"
כתב השל"ה הקדוש: אמר הכתוב: "מכל האדם" - הנה שלשה ענוים היו, משה ואהרן אמרו: "ונחנו מה". אברהם אבינו אמר: "ואנכי עפר ואפר", דוד המלך אמר: "ואנכי תולעת ולא איש", ומשה היה עניו מכולם, כי אברהם המשיל עצמו לעפר ואפר, ודוד לתולעת, אבל משה אמר אין אנחנו כלום, וזהו עניו "מכל האדם", **אד"ם** ראשי תיבות: אברהם, דוד, משה. (ילקוט חמישיא).

"בוכה למשפחתיו": חסרון הבשר העיקר כל כך על עם ישראל, עד שהם התאספו ובכו על כך ברבים, ולמעשה, בכי מעיד על הנקודה שבה מרגיש האדם חסר, ובעניין זה העיר הרב שטיינמן זצוק"ל הערה מעניינת המופיעה בחוברת "מזקנים אתבונן": היה זה כאשר שמעו מקורביו אשה שמבכה את פטירת קרובתה בבית הקברות ואומרת: "אוי לנו, מי יעשה 'ספונגה' כל כך טוב כמוך?".

לשמע דבריה הבליעו אחדים מן השומעים חיוך, וכשהבחין בכך ראש הישיבה אמר מיד: מדוע אתם צוחקים? הרי סוף כל סוף כל אחד בוכה על הספונגה שלו... שכן כל מי שבוכה על פטירת קרוביו מצטער בעיקר על מה שחסר לו, כל איש כפי עניינו. אם כן, אין הם שונים מאשה זו שעיקר הכאב שלה על שאין לה מי שישטוף לה את הרצפה...

"זכרנו את הדגה... ואת השומים": מעשה שהיה: רבינו משולם היה רופאו של המלך, ולעתים הייתה נקשרת ביניהם שיחה. באחד הימים הפנה אליו המלך שאלה: "כפי הנראה, היו אבותיך כפויי טובה, וכל הטוב שהעניק להם ה' כלל לא נשא חן בעיניהם".

"למה כוונתך, אדוני המלך?" התפלא רבינו משולם. והמלך הסביר: "ידוע, כי הקב"ה הוריד להם לישראל מן - מן השמים, ובמין הזה יכלו לחוש טעם של מעדני מלכים. מדוע אפוא התלוננו ובקשו קישואים ושומים, שהנם מאכליהם של העניים והפחותים? וכי איזו תשובה תתן לכך?" "את תשובתי אתן לך מחר, אדוני המלך", השיב הרופא היהודי ועזב את המקום.

משם פנה אל שר הטבחים, הוא אשר היה ממנה על מאכליו של המלך. "ידוע אני", אמר לשר, "כי המלך רגיל לאכול בסיום הארוחה פלח שום לא גדול. ואולם, אני רופאו, וברור לי שהדבר מזיק לבריאותו, על כן אבקשך לא להגיש לו שום מעתה!"

"בוודאי! בוודאי!" הסכים השר עם הרופא. ואכן, הוא מילא את ההוראה בדיוקנות, וביום המחרת לא הוגשו שומים לשולחן. והמלך, שרגיל היה לקנח את סעודתו בפלח שום, המתין למאכל, כהרגלו. אך השום לא הובא אל השולחן. "היכן השומים?" קרא המלך בקול זועם.

"רופאך הורה לא להגיש לך שום", השיב שר הטבחים. קרא המלך לרופא. "מדוע הורית לשר לא להגיש לי שום?" תבע לדעת.

השיב לו רבי משולם: השומעות אזניך את שפיך דובר? הנה, רק בארוחה אחת לא אכלת שום - וכבר התלקח כעסך והתלוננת על הדבר. ואילו בני ישראל, שהתרגלו במצרים לשומים ולקישואים במשך תקופה ארוכה, אמורים היו להיות במדבר ארבעים שנה מבלי לטעום שום. וכלום לא יתלוננו על כך? הבין המלך את הדבר. "יפה אמרת", שיבח את רופאו, "דברך אמת ותורתכם אמת!" (מעשיהם של צדיקים).

"וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרח"

מקשה היא: כשביקר האדמו"ר ממודז'ין צ"ל בפעם הראשונה בארץ, בשנת תרפ"ה, נתקבל על ידי הרברט סמואל - הנציב העליון הבריטי, וביקשו שישתדל לעשות שלום בין המפלגות המסוכסכות ביישוב היהודי בארץ.

השיב הרבי: חכמינו מספרים שבשעה שציוה הקדוש ברוך הוא למשה על עשיית המנורה, התקשה בכך משה, ואף על פי שהראהו ה' באצבע את מעשה המנורה, ככתוב: "וזה מעשה המנורה", לא יכול היה משה לעשותה, עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא: השלך את כיכר הזהב לאש, והמנורה נעשית מאליה.

לכאורה, מדובר בתלמיד הטוב ביותר ביותר בעולם - משה רבינו, וברב הטוב ביותר בעולם - הקב"ה. ובכל זאת מתקשה משה לתפוס את מעשה המנורה?!

אלא, הסביר האדמו"ר: על המנורה נאמר שהייתה "מקשה זהב טהור", כדי ללמד ולסמל על האחדות השלמה של כל חלקי העם - "עד ירכה" - האנשים הניצבים בתחתית הסולם, "עד פרח" - הגדולים והחשובים שבעם. על משה הוטלה המשימה לאחד את חלקי העם לחטיבה אחת, ובכך התקשה עד שזכה לסייעתא דשמיא, ואף עתה, סיים האדמו"ר, נוכל להגיע לאחדות, אם יערה ה' עלינו רוח ממרום שתבטל את יצר הפלגנות השרוי בתוכנו...

"על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו": השל"ה הקדוש אומר שעל כל פעולה ותנועה שהאדם רוצה לעשות, יאמר "א"י"ה", או "בעז"ה", שהרי לא במדבר בלבד היו החניה והנסיעה על פי ה', אלא כל צעד וכל שעל בכל ימי העולם על פי דבר ה' הוא, וכאשר אדם אומר "בעזרת השם" או "אם ירצה השם" כדאי שירגיל עצמו לומר זאת בכוונה ומתוך התבוננות, ולא כמזחות אנשים מלומדה, על ידי זה הוא מחדיר בעצמו ומשיב אל לבבו עיקרי האמונה, ומביא על עצמו ברכה.

בספר "אוצר המדרשים" מסופר: מעשה באדם עשיר שהיה נדיב לב ובעל צדקה, אך ליבו לא היה שלם באמונה ובהשגחה פרטית, בלבבו סבר תמיד כי את כל עושרו בכוחו ובעוצם ידו רכש.

פעם יצא ליום השוק על מנת לקנות שוורים. בדרך פגע בו אליהו הנביא שנראה כסוחר. שאלו אליהו: להיכן אתה הולך? אמר לו: לשוק אני הולך לקנות שוורים. אמר לו אליהו: אמור אי"ה או אם יגזור ה' יתברך. השיב לו הסוחר הרי המעות בכסי, והדבר תלוי אך ורק ברצוני. השיבו אליהו: אם כך אתה אומר לא תצליח. ואכן, כאשר המשיך הסוחר בדרכו נפל כיס המעות מאמתחתו בלא שהרגיש בכך. ראה אליהו את הכיס והניחו על סלע בלב יער במקום שאין בני אדם עוברים שם. הסוחר הגיע לשוק לאחר יגיעה רבה מצא שוורים מובחרים, וכאשר רצה לשלם עבורם הבחין שהמעות אבדו לו וחזר לביתו בפחי נפש.

אחר זמן מה נטל שוב מעות ויצא מביתו אל השוק לקנות שוורים. הפעם בא אליו אליהו בדמות זקן וחזר על שאלתו כפעם הקודמת. כשראה שעדיין אינו אומר מה שלמדו אמר לו שנית, אמור אם ירצה השם, או אם יגזור ה'. כיון שהסוחר לא שעה לדבריו גם בפעם זאת הפיל עליו אליהו תרדמה. כשנרדם נטל ממנו את כיס המעות והניחו אצל הכיס הראשון במעבה היער. כאשר הקין הסוחר משנתו וראה שהכסף נגנב ממנו, שב לביתו בצער רב. בהתבוננו בשני המקרים שקרו לו, הגיע למסקנה כי בוודאי יד ה' בדבר והעונש הגיע לו מאחר שלא שמע לאליהו שלימדו להאמין בהשגחת הבורא יתברך. מיד קיבל על עצמו שמאותו יום ואילך יאמר אי"ה על כל דבר שירצה לעשות.

כאשר יצא בפעם השלישית אל השוק נגלה אליו אליהו בדמות נער עני המבקש עבודה. שאל אליהו: להיכן אתה הולך? אמר לו: הנני הולך לשוק לקנות שוורים אי"ה. ברכו אליהו בברכת הצלחה ובקשו שאם יזדקק לעזרה בהנהגת השוורים יקרא לו. אמר לו הסוחר: אם אך יעזור לי ה' יתברך שאקנה שוורים אשכור אותך לעזור לי. הצליח הסוחר בדרכו, ומצא שוורים מובחרים בזול ושכר את הנער להנהיגם.

בדרכם הביתה ברחו לפתע השוורים לתוך היער רדף אחריהם הסוחר עד שלפתע נעצרו ליד סלע, ועליו מצא מונחים שני הכיסים שאבדו לו. שמח הסוחר, והודה לה' והמשיך בדרכו עם הנער והשוורים. כאשר הגיעו לביתו נעלם לפתע הנער. אז הבין הסוחר כי יד ההשגחה העליונה הייתה בכל אשר אירע לו.

"והאיש משה ענו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה:"
בעל בית אחד פגע בכבודו של דיין, מבית דינו של רבי עקיבא איגר זצוק"ל. הצטער על כך הדיין מאוד. ניסה ר' עקיבא להרגיעו: ומה בכך אם העליבו אותך, מה אנו, מה כבודנו? - אבל מי העליב אותי, עם הארץ הזה, הגס הזה? התרגז הדיין. - אמר רעק"א זצוק"ל: עכשיו מובן לי מדוע נאמר אצל משה "ענו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה", עניו צריך להיות עניו אפילו כלפי הפחות שבפחותים. (עיסורי תורה)

"ויצעק משה אל ה'... אל נא רפא נא לה:" הגה"ק רבי יוסף שלמה כהנמן מפוניבז' זיע"א סיפר, בחול המועד פסח תרס"ח בהיותו עדיין בחור הגעתי לראשונה לביקור בראדין, מיד הוא פנה לביתו של הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א, אך לא מצאו. הוא ישב והמתין ולפתע שמע קול יללה בוקעת, בכי המבטא כאב נורא. הוא נדהם לפשר הבכי. הסבירו לו שה"חפץ חיים" מבקש עתה רחמים עבור אשה הזקוקה לישועה.

מיד אמר רבי יוסף שלמה לעצמו, כיצד יכולים לעזוב מקום כזה, בו מצוי אדם המסוגל לבכות בכי קורע לבבות על צרת הזולת, ובו במקום גמור אומר ללמוד בראדין ולהסתופף בצילו של ה"חפץ חיים" הקדוש.

"ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה

כאשר צוה ה' את משה:" פירש רש"י: "ויעש כן אהרן" להגיד שבחו של אהרן שלא שינה" לכאורה תמוה, מה השבח הגדול על אהרן שלא שינה? איזו סיבה היה לו לשנות ממה שצווה? ביאר הרמב"ן: השבח של אהרן שלא שינה, היינו שהוא בעצמו הדליק את המנורה כל ימי חייו, אע"פ שמצוות הדלקה הייתה כשרה בבניו כפי שנאמר "יערוך אותו אהרן ובניו" אבל אהרן היה מזדרז במצווה הגדולה הזאת הרומזת לדבר עליון וסוד נשגב.

ה"שפת אמת" ביאר באופן נוסף: טבע האדם כשמתחיל לעשות דבר חדש מתעורר ומתלהב ועושה אותו בחשק וברצון נפלא, אולם כשמתרגל, ההתלהבות דועכת ועושה את אותו דבר בעצלתים. לא כן היה אהרן הכהן, אלא "ויעש כן אהרן מלמד שלא שינה" כל ימי חייו עשה את ההדלקה באותו אופן שעשה ביום הראשון בשמחה ובהתלהבות עצומה, ולא נעשתה עליו לטורח.

"והיית לנו לעיניים:" הכל תלוי בעין טובה, וכדי להבין נסביר ע"פ משל. צבי אחד נאחז בקרניו ביער עבות בלי יכולת להיחלץ מההסתבכות בעצי היער. חשב הצבי מחשבות כיצד יוכל להינצל מן הפח שנלכד בו. לאחר מחשבה הוא הגיע למסקנה, שעליו לעקור את היער כולו, ואז הוא יוכל לעבור את הדרך בשלום מבלי להסתבך שוב בענפי העצים הרבים העומדים בדרך. הוא החל לרקוע ברגליו ולהכות בקרניו כדי להפיל את העצים, אולם כל עמלו היה לשווא. הוא כמעט לא התקדם בדרך למרות מאמציו הרבים.

הזדמן לשם פיקח אחד ואמר לו: לשווא כל עמלך, כל שנות חיך וכל כוחותיך לא יספיקו לך כדי לעקור את היער כולו. רק פעולה אחת ויחידה תוכל לעשות, אם רצונך לעבור את היער מבלי להסתבך עליך לקצץ את קרניך. אז תוכל לעבור בשלום את היער והעצים לא יפריעו לך כלל.

הנמשל, ישנם בני אדם שאין להם תוכן פנימי. דרך התנהגותם בחברה בינות לאנשים היא ע"י לשון חריפה וקרניים מחודדות. הם יודעים להשפיל את זולתם וע"י כך הם מדמים שיוכלו לעבור את חייהם, תוך כדי הטלת אשמה על אחרים. לדעתם הם תמיד צודקים והאחרים הם החוטאים. אולם עליהם לדעת שדרך זו לא תצלה.

הדרך היחידה והנכונה היא שהאדם יכיר בלבו פנימה שעליו לתקן את מידותיו ועליו לשים רסן לתכונותיו הגרועות ע"י קציצת קרניים ותיקון המידות באופן שאחרים לא ייפגעו ממנו. עליו לשפר את מבטו על הזולת. לאחר פעולה זו הכל יגיע לתיקונו, העולם יישאר שלם, וגם האדם עצמו ישיג את שלמותו הרוחנית. אם מעוניינים לעבור בשלום את החיים, הדומים ליער, יש צורך להחדיר ללב שהכל תלוי בגישתו של האדם עצמו לחיים. ככל שהוא ייטיב את דרכו ויתבונן בזולת בעין טובה, גם דרכו שלו תתנהל למישרין.

"ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה כאשר

ציוה ה' את משה:" להגיד שבחו של אהרן שלא שינה" (רש"י).
שבח גדול למורים ולמחנכים שמכשירים מאירים את הדור הבא, אם אינם משנים לעצמם, מה שמלמדים לתלמידיהם. ואם עושים כן, אזי השלבת עולה מאליה, והשפעתם גדולה על התלמידים.

"כי ה' דבר טוב על ישראל:" המושג 'דיבר טוב' מובא בתורה פעמיים. בפעם הראשונה בפסוקנו, ובפעם השניה במגילת אסתר - 'דבר טוב על המלך'. לרמזנו, אומר האגרא דכלא, שכל מי שמדבר טוב על ישראל, כאילו דיבר טוב על המלך, מלכו של עולם. וכמובן להיפך: שכל מי שמדבר רע על ישראל, כמדבר רע על המלך!

וכך מפרש 'רביד הזהב' את הפסוק 'כאשר יתן מום באדם כן יתן בו'. דיינו שהנותן מום באדם, כאילו נתן מום בו, בהשי"ת. לכן חובה על כל אחד ללמוד זכות על רעהו, ולא למחר ולשפוט שהחבר התכוון להקניט אותו, או להוציא דיבתו רעה.

אלו רצים - ואלו רצים: א. אם נצא ונראה בסוגי בני אדם ומידותיהם נראה גם מה עומד בראש מעיינים ורצונותם. נלך לאולם חתונות ונראה בני אדם יושבים ואוכלים ונהנים מסעודת מצוה. מאידך ישנם מחמירים אשר לא מסתפקים בשולחנם גרידא אלא הולכים ותרם ומרגלים מה יש בשולחן חברים, בטענה של למה נגרע? ואכן כשיבוא המלצר יש להם מה לטעון ולבקש, והכל כמובן סעודת מצוה! ויש המזדקקים מן הציבור ששולחנם אינו מספיק וכן שולחן חברים, אלא הולכים ומרגלים אחר שולחן החתן שולחן הכבוד והכל סעודת מצוה! וכל זה למה? כדי שלא נגרע!

והרי זו לא בדיחה זוהי המציאות, אם נלך לאולם אירועים מחילה מכבודכם ונכנס לבית הכסא נראה שהוא שומם - שמא יפסיד מנה.. מאידך שנלך לבית הכנסת תמיד בית הכסא מלא. עד כאן אנו רואים כמה אדם יכול להשקיע ולטרוח עבור בטנו ותאותו, מאידך שנלך לבית הכנסת האם נשמע אדם ששואל האם יש עוד שיעור או עוד חידוש, או שמסתפק במנה ראשונה גרידא. אם כן הרי זה מראה היכן ראשו מונח אם על כתפיו או על בטנו. והאמת הצועקת הזו צריכה לקרוא לנו בכל עת שאנו רצים אחר עוד תאוה או רצון אחר שכן צריך לרוץ אחר התורה והמצוות וזהו האדם הערבי והאמיתי שעוסק בחיי עולם ומניח חיי שעה.

ב. מהיכן נשאב את הכוחות הללו? הכח הזה מונח כאן בפרשתנו במצוה של פסח שני שעם ישראל היה כבר אחר הפסח, ובאו אנשים אשר לא יכלו לקיים הפסח מחמת אונס של טמאים או בדרך רחוקה בטענה של למה נגרע? ונפסיד המצוה. באותה העת משה רבנו עליו השלום לא ידע מה לעשות, שהרי לא פורש דבר, אלא אדרבה צריך לומר להם לכו לבתיכם שאונס התורה פטרה! אך אותם אנשים שידעו שכך היא האמת בכל זאת רצו לקיים מצוה זו. והנה עומד משה ושואל לקב"ה מה לעשות, והתשובה היא נצחוני בני, וצריך לחדש מצוה זו. כל כח החידוש במצוה בא מכח ההשתוקקות לקיים מצוות.

נצא ונראה היכן אנחנו עומדים, ונמצא עצמנו עומדים נבוכים. כמה פעמים קרה שהרב אינו הגיע לשיעור והלכנו ודאגנו לאיזה סידור, במקום לחפש לנו תחליף רוחני. מדוע כשהשיעור התארך אנו מסמנים למלמד ר' חנניה הגיע, כשהסעודה מתארכת אין הערות. למה? את ההנהגה הזאת רואים גם בפרשתנו במתאוננים שלא הספיק להם מה שקבלו, והרי אכלו לחם אבירים (לחם שנבלע באיברים), והקב"ה עונה להם אתם מתלוננים על דבר שיש בו כל טעם שבעולם לפי רצונו של אדם. האדם קובע את מצבו ותכליתו, והיכן ישקיע כוחו ואונו, וכן על פי זה גם יוביל את בני ביתו, שאין גדול בחינוך "כדוגמא אישית".

סיפר פעם הרב יעקובזון שליט"א שהיה בחור שנשר מהישיבה והלך ופנה אל העסקים והכסף. שאלו הרב מדוע? ענה הבחור תדע לך שהתפנית החלה כשראיתי את אבי בעת ששיפצנו את ביתנו הולך וחוזר וכל ביתנו סוער והכל בשמחה. והנה לאחר שהכל חזר למקומו ראיתי את אבי חוזר מהכולל ומנשק את קירות השיש.

עמדותי ותמתי כיצד יתכן שהאבא חוזר מהכולל ולא מנשק את הגמרא והחומש. עמדותי והכרעתי כסף.. כסף.. הכי חשוב! שהרי את זה מנשקים. לכן צריך ליקח לתוך ליבנו מוסר השכל, ועל ידי כן נזכה שהתורה לא תמוש מפניו ומפי זרענו.

"זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנים:" בספר חובות הלבבות [שער הבחינה פרק ה'] כתב, כי הזיכרון הוא מן הטובות שהטיב הקב"ה עם בראויו, כי בלי הזיכרון לא יכול היה העולם להתקיים. שהרי אם היה האדם נכנס בפתח אחד, הוא לא היה זוכר כיצד לצאת. אדם ללא זיכרון "קרוב להתפשט מן האנושיות". גם במאכל ובמשתה יש הכרח לזיכרון. שאם אוכל אדם מאכל פעם אחת, זוכר הוא את טעמו, כדי שירצה לאכול ממנו שוב. על כן טענו כלל ישראל: "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים" - אך זיכרון זה הוא "חנים", ללא תועלת, שהרי אין לנו דגים עכשיו. [אהל יעקב, המגיד מדובנא].

"זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנים": בספר חובות הלבבות [שער הבחינה פרק ה'] כתב, כי הזיכרון הוא מן הטובות שהטיב הקב"ה עם ברואיו, כי בלי הזיכרון לא יכול היה העולם להתקיים. שהרי אם היה האדם נכנס בפתח אחד, הוא לא היה זוכר כיצד לצאת. אדם ללא זיכרון "קרוב להתפשט מן האנושיות".

גם במאכל ובמשתה יש הכרח לזיכרון. שאם אוכל אדם מאכל פעם אחת, זוכר הוא את טעמו, כדי שירצה לאכול ממנו שוב. על כן טענו כלל ישראל: "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים" - אך זיכרון זה הוא "חנים", ללא תועלת, שהרי אין לנו דגים עכשיו... [אהל יעקב, המגיד מדובנא].

"והאיש משה עניו מאוד": חשוב להבין למה הדגישה התורה דוקא כאן שמשה רבינו "עניו", מבאר ה"כתב סופר" זצ"ל ואומר: יש עניו שמתנהג בענוה ושפלות היות ורוצה בליבו שישבחו אותו במדה זו שעניו הוא... ומה האות על האדם שבאמת עניו הוא בשלמותו, בלי לצפות לתשבחות בני אדם על מעלתו, במקרה שמישהו יאמר לו שהוא גאוותן, מי שעניו אמיתי לא יהיה איכפת לו מה שאומרים עליו כן, כי באמת הוא עניו, וכאן הרי אמרו למשה "הרק אך במשה דיבר ה'" כלומר הלא כולם שוים בגדולה ולמה נוהג אתה בפרישות יותר מכולם, וכאן בלטה ענוותנותו של משה רבינו שלא חרה לו על מה שאמרו לו, ולכן התורה כאן משבחת אותו שעניו הוא.

מספרים שאדם אחד התאונן באזני הרב שלא נתקיים בו מאמר חכמינו ז"ל "כל הבורח מהכבוד הכבוד רודף אחריו", הנה אני כמה שנים בורח מהכבוד בכל כוחי, ובכל זאת אין הכבוד רודף אחרי? ענהו הרב שאין זו אשמתו של הכבוד אלא שלך, שהרי מידי פעם כשאתה בורח מהכבוד אתה מביט לאחורין אם הוא רודף אחרין, ומכיון שמסתכלים בו הוא מיד בורח...

ואמר החפץ חיים שבכל ההגדה של פסח לא מוזכר שמו של משה רבינו אפי' פעם אחת, למרות שכל הנס של יציאת מצרים נעשה על ידו, ללמדנו שרצון יראיו יעשה, ומכיון שמשה היה עניו מכל האדם לא נזכר שמו.

משה רבינו התפלל על מרים אחותו תפילה קצרה מאוד: "קל נא רפא נא לה". והטעם שקיצר כל כך, משום שחשש שעד שתבריא תפסק נביעת באר מרים שנבעה בזכותה ולא היה מים לעדה לשתות, לפיכך קיצר מאוד.

"וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרח"

מקשה היא: רבינו החפץ חיים ביאר: המנורה הטהורה רומזת לתורה - "תורה אור". השמן הזך רומז לחכמה הזכה, הפיתוחים הכפתורים והפרחים רומזים לפרטי הדינים. הכל "כמראה אשר הראה ה' את משה". -

אך הנה דבר חידוש - גם "ירכה", המעמיד של המנורה, הרומז לפרנסה המאפשרת את לימוד התורה, גם היא מקשה אחת, חטיבה אחת עם המנורה עצמה, וגם היא זהב טהור! והסיבה לכך - כי כאשר מטרתה להיות בסיס ומעמיד לתורה הקדושה, נוטלים גם עבורה שכר!

משל למה הדבר דומה? לסוחר הקונה תבואה מהאיכר. שקי התבואה מעורבים במוץ ותבן ואף בצורות עפר. כך הוא מוכר וכך הוא מקבל עבורם את התשלום. אך אם יבוא אדם ויקש למכור את המוץ לבדו ולקבל עבורו את מחצית המחיר, הלא ילעגו לו...

כך העבודה לפרנסה שהיא כלי עזר להעמיד את התורה מקבלים גם עליה שכר, אבל לא כשהיא לבדה...

"ויהי בנסוע הארון": בדרך דרוש אומר רב שמשון פינקוס זצ"ל: "ויהי בנסוע הארון": כאשר ארון הקודש היינו "התורה הקדושה" נוסע ממקום למקום, ואינה נחה רק במרכזי התורה הגדולים כמו הישיבות ובתי מדרשות, אלא בכל עיר ומושב בכל בית ובית מגיע ארון הקודש ולומדים תורה ומקיימים מצוותיה, אז, "קומה ה' ויפוצו אויביו וינסו משנאיך מפניך" - כוח התורה הודף את האויב ומבטלו,

לא כן "בנחה" היינו כאשר ארון הקודש מונח במקום אחד, ואינו מגיע לכל פינה, "יאמר - שובה ה' רבבות אלפי ישראל", אנה ה' - השב בתשובה לכל רבבות עמך ישראל, שילמדו ויעסקו בתורתך, כי בלי זה הישוב וכל העם בסכנה מפני האויב.

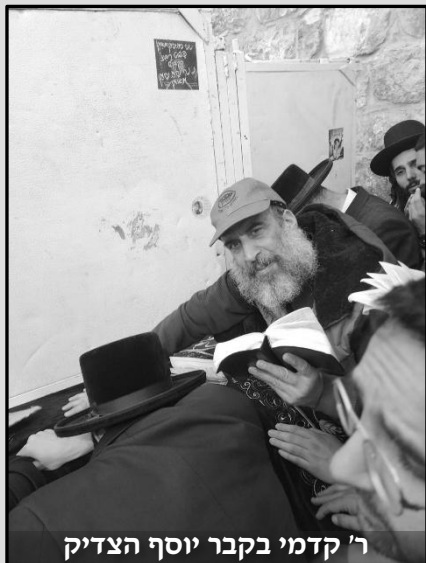
"ויצק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה":

מה, לאמר - השיבונו אם אתה, מרפא אותה אם לאו (רש"י)

לשם-מה היה צריך לתשובה, והלא יכול היה לברר דבר זה על-פי סימנו של רבי חנינא בן דוסא: "אם שגורה תפילתי בפי יודע אני שהוא מקובל" (ברכות ל"ד)?

ברם, רש"י אומר שלפיכך לא האריך משה בתפילה, שלא יהיו ישראל אומרים אחותו עומדת בצרה והוא עומד ומרבה בתפילה. ולגבי תפילה קצרה אינו יפה סימנו של רבי חנינא בן דוסא, שכן מספר מילים קצרות שגורות תמיד בפה, ולכן ביקש משה תשובה. בדרשה שנשא הרב אברהם גניחובסקי זצ"ל סיפר מעשה שארע שנפל ילד קטן לתור בור צר, וקצת עמוק, ולא יכלו אנשי ההצלה להיכנס לתוכו להעלותו, ושלחו לשאול את פי ה"חזון איש" זצוק"ל עצה מה לעשות,

אמר החזון איש זצוק"ל שיקחו ילד קטן ויכניסו אותו הפוך ויאמרו לו לתפוס את הילד וימשכו את שניהם, וכך עשו ובהצלחה. סיים הרב גניחובסקי ואמר מה לומדים מכאן? שלפעמים בשביל לעזור לשני צריכים לעמוד על הראש...

ר' קדמי בקבר יוסף הצדיק

קדמי ביטוחים

**המרכז הארצי
סדר תיק ביטוח
חיים. פנסיה. משכנתא
תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה
מחלות קשות. בריאות. סיעוד.
*5 בקות אלו גולות ומקבאים פירוג***

2770 * מתקשרים ומרוויחים...

לע"נ: ר' משה בר ג'מול, מרת רחמה בת ביחה, ר'אברהם נתניהו בר אסתר רחזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מלחוף בן חסיבה מיכל בת רינה זקלקין בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק ונונו בן ממו ראובן פרץ בן שמחה רחל בת זהבה ז"ל

לרפואה והצלחת אראלה בת לילי אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אליס ונונו בת קמרה יונה בת אסתר

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אליס ויצחק ונונו ומשפחתו